

Kúria

végzése

Az ügy száma: Bfv.III.27/2021/17.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: Molnár Ferencné dr., a tanács elnöke

Dr. Varga Eszter, előadó bíró

Dr. Harangozó Attila, bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2021. július 13.

Az ügy tárgya: lopás vétsége

Terhelt(ek):

Első fok: Esztergomi Járásbíróság, 12.B.298/2019/3., ítélet, előkészítő ülés,
2020. január 8.

Másodfok: Tatabányai Törvényszék, 11.Bf.88/2020/23., ítélet, tanácsülés,
2020. november 12.

Az indítvány előterjesztője: a terhelt

Az indítvány iránya: a terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria a lopás vétsége miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva az Esztergomi Járásbíróság 12.B.298/2019/3. számú, illetve a Tatabányai Törvényszék 11.Bf.88/2020/23. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárás során felmerült 18.000 (tizennyolcezer) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

[1] Az Esztergomi Járásbíróság a 2020. január 8-án kihirdetett 12.B.298/2019/3. számú ítéletével a terheltet lopás vétsége [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont be) és bf) alpont] miatt mint különös visszaesőt 500 napi tétel, napi tételenként 2.000 forint, összesen 1.000.000 forint pénzbüntetésre ítélte, valamint a terhelttel szemben 9.080 forint vagyonek Kobzást rendelt el. A pénzbüntetés megfizetésére 20 hónap részletfizetést engedélyezett, és rendelkezett a bűnügyi költség viseléséről.

[2] Ügyészi fellebbezés alapján eljárva a Tatabányai Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2020. november 12-én meghozott 11.Bf.88/2020/23. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, a terhelttel szemben kiszabott pénzbüntetést 10 hónap börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre súlyosította. Mellőzte a pénzbüntetés szabadságvesztésre történő átváltoztatására, és a részletfizetésre vonatkozó rendelkezéseket. Megállapította, hogy a terhelt feltételes szabadságra nem bocsátható. Rendelkezett a terhelt

korábbi büntetéséből engedélyezett feltételes szabadságra bocsátás megszüntetéséről. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

II.

[3] A bíróság jogerős ügydöntő (vádról rendelkező) határozata ellen a terhelt terjesztett elő felülvizsgálati indítványt, tartalma szerint a Be. 649. § (2) bekezdésében írt, kizárt bíró eljárására vonatkozó eljárási szabálysértés miatt. Az eljáró bíró elfogultságára nézve konkrét okot nem jelölt meg.

[4] A Legfőbb Ügyészség a BF.57/2021/2. számú átiratában foglaltak szerint a felülvizsgálati indítványt törvényben kizártnak tartotta. Kifejtette, hogy abban a tekintetben, hogy milyen elfogultsági ok merült fel a másodfokú eljárás során a megnevezett bíró személyével kapcsolatban, a terhelt nem jelölt meg semmilyen konkrétumot. Ennek hiányában a hivatkozásának alapossága nem állapítható meg. A felülvizsgálati indítvány erre figyelemmel a törvényben kizárt. Mindezek alapján indítványozta, hogy a Kúria az első- és másodfokú határozatot hatályában tartsa fenn

[5] A védő az indítványra tett észrevételében kifejtette, hogy amennyiben a terhelt indítványa hiányos, fel kell őt hívni annak kiegészítésére. Álláspontja szerint sem az első-, sem a másodfokú ítélet nem volt tekintettel a Btk. 79-80. §-ban szabályozott büntetési célokra és büntetéskiszabási elvekre. Pusztán azon az alapon, hogy a terhelt büntetett előéletű és a feltételes szabadságra bocsátás ideje alatt követte el az általa egyébként beismert és megbánt bűncselekményt, nem lett volna szabad vele szemben ilyen szigorral fellépni.

[6] Álláspontja szerint a terhelt indítványából kikövetkeztethető az, hogy sérelmezi a másodfokú bíróság által hozott ítéletet, valamint az eljáró tanács egyik tagjának a személyét. Ebből az következik, hogy a terhelt indítványa vélhetően a másodfokú ítélet hatályon kívül helyezésére irányul.

[7] Kifejtette továbbá, hogy az elsőfokú bíróság eljárásában relatív eljárási szabálysértés történt, amikor a bíróság annak ellenére tartotta meg az előkészítő ülést, hogy a terhelt az idézést és a vádiratot aznap kapta meg. Álláspontja szerint a bíróságnak el kellett volna halasztania az előkészítő ülést, ezzel megfelelő időt biztosított volna a terhelt részére az iratok áttanulmányozására és adott esetben védő meghatalmazására. Mivel az előkészítő ülés megtartása miatt erre a terheltnek esélye sem volt, ezért abszolút eljárási szabálysértés miatt a másodfokú bíróságnak hatályon kívül kellett volna helyeznie az elsőfokú ítéletet.

[8] Indítványozta a terhelttel szemben kiszabott büntetés végrehajtásának felfüggesztését vagy félbeszakítását.

[9] A Legfőbb Ügyészség a BF.57/2021/5. számú átiratában a védő által benyújtott észrevétellel kapcsolatban úgy nyilatkozott, hogy a korábbi nyilatkozatában foglaltakat fenntartja. Azt annyiban egészítette ki, hogy a terhelt terhére rótt bűncselekmény törvényes

minősítése mellett önmagában a büntetés kiszabása nem vitatható, erre figyelemmel a kiszabott szabadságvesztés büntetés eltúlzott volta nem vizsgálható. Álláspontja szerint a védő által hivatkozott eljárási szabálysértés nem minősül abszolút hatályon kívül helyezést eredményező szabálysértésnek, ezért megvalósulása esetén sem alapozhat meg felülvizsgálatot.

Mindezekre figyelemmel a megtámadott határozat végrehajtásának felfüggesztését vagy félbeszakítását nem tartotta indokoltnak.

[10] A Kúria a felülvizsgálati indítványt a Be. 660. § (1) bekezdése szerint tanácsulésen bírálta el.

III.

[11] A terhelt által előterjesztett felülvizsgálati indítvány nem alapos.

[12] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, a bíróság jogerős, vádról rendelkező ügydöntő határozatával szembeni jogi – nem ténybeli – okból terjeszthető elő. Kizárólag a Be. 648. § a)-d) pontjában megjelölt anyagi és eljárásjogi okokra hivatkozással vehető igénybe, a felülvizsgálati okok köre nem bővíthető.

[13] Az indítvány a másodfokú bírói tanács egyik tagjának az elfogultságát állítja, egyéb felülvizsgálati okot nem tartalmaz.

[14] Az indítvány szerinti eljáró bíró elfogultságára vonatkozó kifogás kapcsán a Kúria utal arra, hogy a Be. 14. § (1) bekezdés e) pontja szerint bíróként nem járhat el az, akitől az ügy elfogulatlan megítélése egyéb okból nem várható. A kizárt bíró részvétele a határozathozatalban a Be. 608. § (1) bekezdés b) pontja alapján feltétlen eljárási szabálysértés, és ekként a Be. 649. § (2) bekezdés d) pontja szerint felülvizsgálati ok. Az Alkotmánybíróság 25/2013. (X. 4.) AB határozata szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből fakadó alkotmányos alapkövetelmény, hogy a felülvizsgálati eljárást megalapozhatja az említett elfogultsági okra alapított felülvizsgálati indítvány.

[15] Erre az esetre is vonatkoznak azonban a kizárás egyéb szabályai; így irányadó a Be. 15. § (4) bekezdése is, miszerint a terhelt – mások mellett – a Be. 14. § (1) bekezdés e) pontjában szabályozott kizárási okot a tárgyalás megkezdése után csak akkor érvényesítheti, ha valószínűsíti, hogy a bejelentés alapjául szolgáló tényről a tárgyalás megkezdése után szerzett tudomást, és ha azt három napon belül bejelenti.

[16] Jelen ügyben a terhelt az eljáró bíró elfogultságára a vele szemben kiszabott büntetés mértékéből következtetett. Ezen tényről a másodfokú ítélet kézbesítésekor (2020. december 8-án) szerzett tudomást, azonban az ezt követő három napon belül nem terjesztett elő kizárási indítványt. A terhelt a másodfokon eljáró bíró elfogultságára az Esztergomi

Járásbíróságra 2020. december 14-én érkezett indítványában hivatkozott. Ezért az elfogultsági kifogás érvényesítése már ez okból is kizárt.

[17] Megjegyzi a Kúria, hogy az elfogultság azt jelenti, hogy az eljáró bírótól – valamilyen konkrét, az ügy tényein kívül eső ok miatt – a pártatlan, elfogulatlan eljárás az adott ügyben nem várható el. Jelen ügyben ezzel szemben a terhelt utólag, kizárólag a másodfokú bíróság által meghozott határozat általa kedvezőtlennek ítélt tartalmából következtetett az ügyben eljáró másodfokú bíró pártatlanságának a hiányára, ami ekként az eljáró bíró – már előzetesen fennálló – elfogultságának a valószínűsítésére fogalmilag nem alkalmas.

[18] Ami a védő által hivatkozott eljárási szabálysértést illeti, a következőkre mutat rá a Kúria.

[19] A Be. 649. § (2) bekezdése taxatív felsorolja azon eljárási szabálysértéseket, amelyek felülvizsgálat alapjául szolgálhatnak. A d) pont szerint felülvizsgálatnak a bíróság jogerős, vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen akkor van helye, ha a bíróság határozatát a Be. 608. § (1) bekezdésében meghatározott eljárási szabálysértéssel hozta meg.

[20] A Be. 608. § (1) bekezdés a következő eljárási szabálysértéseket tekinti hatályon kívül helyezési oknak:

– a bíróság nem volt törvényesen megalakítva, vagy a tárgyaláson a tanács tagjai nem voltak mindvégig jelen,

– az ítélet meghozatalában a törvény szerint kizárt bíró vett részt,

– a bíróság a hatáskörét túllépte, katonai büntetőeljárásra vagy más bíróság kizárólagos illetékességébe tartozó ügyet bírált el,

– a tárgyalást olyan személy távollétében tartották meg, akinek a jelenléte a törvény értelmében kötelező,

– a bíróság a 492. § (1) bekezdés c)-d) és i) pontjában, a (2) bekezdésében vagy az 567. § (1) bekezdés a)-b) és g) pontjában, valamint a (2) bekezdésben meghatározott valamely ok törvénysértő megállapítása miatt az eljárást megszüntette,

– az elsőfokú ítélet indokolása a rendelkező résszel teljes mértékben ellentétes,

– az ítélet szóbeli indokolása során elhangzott és az írásba foglalt ítélet tényállási elemei a bűncselekmény minősítését befolyásoló mértékben térnek el egymástól, és a fellebbezést az 583. § (3) bekezdése alapján jelentették be, vagy az eltérés az 584. § (2) bekezdése szerinti fellebbezés esetén a fellebbezéssel nem érintett cselekményre vonatkozik,

– az elsőfokú bíróság a bűnösséget beismerő nyilatkozatot az 504. § (2) bekezdésében meghatározott feltételek hiányában fogadta el, vagy az írásba foglalt ítélet tényállási elemei a bűncselekmény minősítését befolyásoló mértékben térnek el a vádirati tényállástól.

[21] A védő által hivatkozott eljárási szabálysértés – megvalósulása esetén – relatív eljárási szabálysértésnek minősülne, amely nem tartozik a Be. 608. § (1) bekezdésében felsorolt és a felülvizsgálat alapjául szolgáló eljárási szabálysértések körébe.

[22] Megjegyzi a Kúria, hogy Be. 515. § (4) bekezdése szerint a tárgyalási időköz be nem tartása miatt a tárgyalást nem kell elhalasztani, ha a vádlott és a védő egybehangzóan kéri a tárgyalás megtartását, vagy ha a tárgyalás megtartásához hozzájárul. A Be. 499. § (1) bekezdése értelmében az előkészítő ülés a vádemelés után a tárgyalás előkészítése érdekében tartott nyilvános ülés. A Be. 425. § (3) bekezdése alapján a nyilvános ülésre az e törvényben megállapított eltérésekkel a tárgyalásra vonatkozó rendelkezések az irányadók. Mivel a tárgyalási időköz tekintetében az előkészítő ülés szabályai csak annyiban térnek el a tárgyalásra vonatkozó szabályoktól, hogy az idézést olyan időben kell kiadni, hogy a kézbesítése legalább tizenöt nappal az előkészítő ülés előtt megtörténjen, az előkészítő ülés során történt tárgyalási időköz be nem tartására a Be. 515. § (4) bekezdésében foglaltak az irányadók.

[23] Az iratok alapján megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság 2020. január 8-án tartott előkészítő ülést az ügyben. A terhelt úgy nyilatkozott, hogy az idézést és a vádiratot csak aznap kapta kézhez. A bíróság tájékoztatta a terheltet, hogy erre tekintettel kérheti az előkészítő ülés elhalasztását, illetve védő kirendelését, valamint kioktatta a terheltet az előkészítő ülés menetéről. Ezt követően a terhelt úgy nyilatkozott, hogy nem kéri a védő kirendelését, és kérte, hogy a bíróság tartsa meg az előkészítő ülést (elsőfokú bírósági iratok, 12.B.298/2019/3. számú jegyzőkönyv 1. oldal 5. bekezdés).

[24] Mindezek alapján megállapítható, hogy az elsőfokú bírósági eljárásban nem valósult meg – a védő által hivatkozott – relatív eljárási szabálysértés sem.

[25] Kétségtelen, hogy a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontja alapján felülvizsgálatnak van helye, ha a bíróság a bűncselekmény törvénysértő minősítése miatt, illetve a Btk. más szabályának megsértésével szabott ki törvénysértő büntetést.

[26] E feltételek az alábbiak:

– a jogerős ítéletben a cselekmény minősítése törvénysértő, vagy más anyagi jogszabálysértésre került sor,

– a kiszabott büntetés vagy alkalmazott intézkedés is törvénysértő és

– a két említett körülmény között oksági összefüggés van, azaz a törvénysértő büntetés a törvénysértő minősítés és/vagy az anyagi jogszabálysértés következménye.

[27] A büntetés mértéke önmagában pedig akkor törvénysértő, ha annak neme és/vagy mértéke a Büntető Törvénykönyv valamely mérlegelést nem tűrő rendelkezésével ellentétes.

[28] Mindezek teljesülése esetén lehet a felülvizsgálati indítvány eredményes.

[29] Jelen esetben azonban erről nincs szó. A védői észrevétel ilyen okot nem jelölt meg, mindössze a büntetés kiszabását, annak nemét és tartamát sérelmezte. Téves minősítés vagy más anyagi jogszabálysértés állításának hiányában azonban a törvényes keretek között kiszabott büntetés mértéke a felülvizsgálati eljárásban nem vizsgálható felül (EBH 2011.2387.; BH 2012.239.; BH 2005.337.).

[30] Ekként a Kúria – miután nem észlelt olyan eljárási szabálysértést sem, amelynek felülvizsgálatára a Be. 659. § (6) bekezdése alapján hivatalból köteles – a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt, és a megtámadott határozatokat a Be. 662. § (1) bekezdés alapján hatályában fenntartotta, a bűnügyi költség viseléséről pedig a Be. 664. § (1) bekezdés záró fordulata szerint rendelkezett.

IV.

[31] A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 6. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.

[32] A Be. 652. § (6) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul. A Be. 652. § (7) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy felülvizsgálati indítvány ugyanazon tartalommal csak egyszer nyújtható be. Az ugyanazon jogosult által ismételtelen előterjesztett, illetve az azonos tartalommal ismételtelen előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja [Be. 656. § (4) bekezdés].

Budapest, 2021. július 13.

Molnár Ferencné dr. s.k. a tanács elnöke, Dr. Varga Eszter s.k. előadó bíró, Dr. Harangozó Attila s.k. bíró

Kiadmány hitelül:

bíróági ügyintéző

